

בפני ועדת האתיקה של המהנדסים והאדריכלים

המאשימה:

מדינת ישראל

באמצעות עו"ד רונית בן יעקב, קובלת הוועדה
משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים,
רח' סלמה 53, תל אביב
טל': 03-7347087 פקס: 03-7347270

- נגד -

הנקבל:

אדריכל אלי עמיר, ת.ז. 0631438533, מ.ר. 106524

באמצעות עו"ד סמדר בן דור
רח' הנטקה 65, חיפה
טל': 04-8262517 פקס: 04-8241890

גזר דין

1. הנקבל הינו אדריכל רשום ורשוי בפנקס המהנדסים והאדריכלים (להלן – **הפנקס**). ביום 29.12.2020 הורשע הנקבל בעבירה לפי סעיף 16 לחוק המהנדסים והאדריכלים בתשי"ח-1958 (להלן – **החוק**), של התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע.
2. כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין, קבעה הוועדה שהנקבל אינו דובר אמת, וכי בניסיונו להירשם בפנקס, ומאוחר יותר לקבל רישוי כאדריכל, פעל באופן שיטתי ועקבי להטעיית כל הנוגעים בדבר, שהם עובדי ציבור. בהתנהלותו פגע בכבוד המקצוע. הוועדה קבעה כי לכל אורך התנהלותו של הנקבל בקשר לרישומו בפנקס ולקבלת הרישוי, הוא עשה כל הניתן כדי לשכנע את הרשם ואנשיו כי הוא עומד בתנאים לרישום כאדריכל, למרות שהוא ידע שאין הדבר כך. במעשיו אלו, תוך שהוא מציג מצגי שווא ועושה מניפולציות בעובדות, פעל בהתנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע, כאמור בסעיף 16 לחוק. גם כאשר פעל לשם רישוי כאדריכל, כשכבר היה רשום בפנקס, פעל הנקבל בניגוד לחובה לפעול בהתנהגות ההולמת את כבוד המקצוע, וביקש את רישויו על אף שידע שאינו עומד בתנאי הסף לקבלת הרישוי.
3. ביום 5.4.21 טענו הצדדים בפנינו לעניין העונש. קובלת הוועדה טענה כי עקב מעשיו החמורים של הנקבל והעובדה שמעולם לא עמד בתנאי הסף להירשם בפנקס או לקבל רישוי כאדריכל, יש לשלול את רישונו לצמיתות. מנגד טענה

ב"כ הנקבל כי יש לבטל את הכרעת הדין מחמת "הגנה מן הצדק", ולקבוע שהנקבל זכאי מאשמה. להלן נפרט את טיעוניה:

טענות הנקבל לעניין העונש

- בתחילת הדיון בו נשמעו הטיעונים לעונש, הציג הנקבל פרויקטים שתכנן ושיזם במהלך השנים. הוא טען כי במהלך שנים אלה זכה להערכה רבה וכי מעולם לא נתבע בגין רשלנות או חוסר מקצועיות.
- כדי לחזק את דבריו הביא הנקבל את עדותה של ד"ר קורינה סגל- מהנדסת ואדריכלית, שהעידה על יכולותיו המקצועיות בתחום התכנון וניהול התכנון.
- לאחר הצגה זו טענה ב"כ הנקבל מספר טענות עקרוניות שבבסיסן הקביעה כי לקובלנה אין כל בסיס ולכן הרשעתו של הנקבל שגויה. לפיכך, טענה ב"כ הנקבל, על הוועדה לחזור בה מההרשעה ולא לגזור כל עונש על הנקבל, או לחילופין, במידה שלא תמצא לנכון לעשות זאת, מן הראוי שתקבע עונש קל של התראה בלבד וזאת לאור הזמן שחלף, גילו של הנקבל לפני פנסיה, שיהוי והתיישנות, וכן אכיפה בררנית כנגד הנקבל שעובד כאדריכל כבר 20 שנה, ומעולם לא הוגשה תלונה נגדו. כן טענה שאין כל אינטרס ציבורי להענישו ויש לבטל את האישומים לאור טענות הגנה מן הצדק. לטענתה הנקבל כבר נענש באמצעות ההליך שהתקיים בעניינו הליך שפגע בפרנסתו.

הוועדה מוצאת לנכון לענות על הטענות האלה אחת לאחת לפני שתקבע את העונש בגין העבירות האתיות בהן הורשע הנקבל:

- לעניין הטענה (ששבה ונשמעה) כאילו שהקובלנה, העוסקת לכאורה ב"התחזות", "הונאה", "הטעיה" וכיו"ב מצויה בתחום המשפט הפלילי ולכן אין היא מצויה בתחום סמכויותיה של וועדת האתיקה. וועדת האתיקה, כך נטען, אמורה לעסוק רק בעניינים מקצועיים.
- הוועדה קובעת כי יש לדחות טענה זו: עבירות פליליות נמצאות מעל רף העבירות האתיות. הוועדה מונתה על מנת לעסוק בתחום העבירות האתיות של מהנדסים ואדריכלים, ובוודאי שפעולות של מהנדס או אדריכל הקשורות לטענות בדבר התחזות למהנדס או אדריכל, נופלות בגדר העבירות האתיות בהן מוסמכת הוועדה לדון. עוד נעיר כי גם מדרג הענישה שונה בין המשפט הפלילי למשפט המשמעתי. בעוד שאם הנקבל היה נשפט בפני בית משפט על העבירות שביצע היה מסתכן בעונש של מאסר בפועל, הרי שוועדת האתיקה מוסמכת ליתן עונשים בהתאם לסעיף 17 לחוק בלבד, החל בהתראה וכלה בשלילת הרישום או הרישוי.

9. לענין הטענה לפיה לוועדה יש סמכות לדון רק במקרים בהם אדם מציג עצמו כאדריכל רשום או רשוי למרות שהוא אינו כזה, והרי במקרה שלנו הנקבל רשום ורשוי כחוק, נציין כאמור כי הוועדה מוסמכת לדון על פי סעיף 16(א) לחוק המהנדסים והאדריכלים במקרים של התחזות לאדריכל רשום או רשוי כאמור בסעיף 11(ג) לחוק. במקרה זה, אמנם בוצע רישום (ואף רישוי בעקבותיו), אולם במהלך הדיונים הוכח מעל לכל ספק שהרישום לא נעשה כדין ולא על פי הקבוע בסעיף 9 לחוק, ומשכך אין לו תוקף.

10. לענין הטענה לפיה לרשם המהנדסים והאדריכלים יש סמכות לאשר רישומו ורישוי של אדריכל, גם אם זה לא עומד בדרישות חוק המהנדסים והאדריכלים, וכי מספיק שהתרשם מכישוריו כדי להכשיר את רישומו. במהלך עדותו בפני הוועדה אף טען הנקבל כי בעת רישומו בפנקס היה בתוקף סעיף לחוק שבוטל מאז, לפיו ניתן היה להירשם בפנקס לאחר שהפונה הוכיח 12 שנות ניסיון מקצועי. אין לטענה זו כל סימוכין - לא בחוק, כאשר אותו סעיף עליו הסתמך הנקבל בוטל שנים לפני שנרשם בפנקס וממילא לא עמד בתנאי הסף שלו כפי שפורט בהכרעת הדין, לא בתקנות, לא בפסיקה ולא בעדויות ובאסמכתאות שהוצגו. כל המסמכים שהובאו בפני הוועדה מעידים בדיוק על ההיפך מכך ולכן אין לוועדה אלא לדחות את הטענה על הסף.

11. טענה אחרת שחזרה והוצגה היתה הקביעה כי בעבר, לפני שהליך הרישום היה מתועד ומקוון, היה מחליט הרשם החלטות שלא נרשמו והן נסמכו על שיחות אישיות או אפילו שיחות טלפון שאין להן כל תיעוד. אין לטענה זו כל סימוכין בעדויות ובאסמכתאות שהוצגו ודינה להידחות. הדבר גם נידון בהרחבה בהכרעת הדין.

12. לבסוף טענה ב"כ הנקבל טענות של הגנה מן הצדק המצדיקות לטעמה את ביטול הרשעתו של הנקבל:

טענת השיהוי:

13. לטענת הנקבל, עצם השיהוי של 20 שנה בין העבירות בהן הורשע לבין התלונה והגשת הקובלנה בעניינו, מהווה עינוי דין לנקבל, שאת העונש שלו הוא כבר קיבל בהליך הנמשך כבר 3.5 שנים, מאחר ולא יכול היה לקחת על עצמו פרויקטים, בשל חששו מתוצאות ההליך. לטענת ב"כ הנקבל השיהוי באכיפה יכול ליצור מניעות להרשעה.

14. גם בטענת ההתיישנות דנה כבר הוועדה לא פעם וגם בהכרעת הדין. הטענה נדחתה בשל כך שלא קיימת התיישנות בדין המשמעותי. ממילא לא ניתן לטעון בדבר שיהוי או עינוי דין מצד הרשות בנסיבות אלו. מרגע שהוגשה לקובלת הוועדה תלונה בדבר רישומו של הנקבל, באוקטובר 2018, פעלו הרשויות באופן רציף ויעיל ומשך הזמן שחלף מאז ועד למתן גזר דין זה הוא סביר בהחלט. אין מדובר בשיהוי באכיפה כפי שניסתה ב"כ הנקבל לטעון, ודאי לא כזה שנגרם על ידי הרשות, אלא שהתלונה על הנקבל נמסרה לקובלת הוועדה רק לאחר שנים רבות בהן הוא פעל באין מפריע כאדריכל, ועשה כך שלא כדין. לפיכך יש לדחות את הטענה על הסף.

טענת האכיפה הבררנית:

15. טענה נוספת להגנה מן הצדק של ב"כ הנקבל היא כי רק ביחס לנקבל, מתוך אלפי אדריכלים, נבדק הליך קבלת רישונו, באופן המהווה אכיפה בררנית. על פי הטענה בדקו את הנקבל כי הוא רצה להתמנות לתפקיד פוליטי, ולכן "חיפשו" אותו.

16. הוועדה קובעת כי אין בנסיבות המקרה לעלות כדי אכיפה בררנית. הבדיקה שנערכה לנקבל לא נבעה מקיפוח שלו או מהעדפה של אחרים, אלא מתלונה שהתבררה בפני הוועדה שקבעה לאחר הליך משמעותי שיש להרשיע את הנקבל בגינה. ניתן היה לטעון לאכיפה בררנית אם שורה של בדיקות דומות היתה מעלה כי גם אדריכלים אחרים השיגו את רישומם ורישיונם באופן לא חוקי, ורק כנגד הנקבל פתחו בהליכים, אלא שלא זו הטענה שנטענה ולא זה המקרה שבפנינו.

17. לפיכך דוחה הוועדה את הטענה.

שיקולים בקביעת העונש

18. לאחר ששמעה את העדויות ועיינה במסמכים שהציגו לה הצדדים, קבעה הוועדה שהנקבל הצהיר בפני הרשם הצהרות כוזבות בדבר השכלתו כאדריכל, ובדבר היותו ראוי להרשם בפנקס ולקבל רישיון כאדריכל.

19. כפועל יוצא מהצהרות אלה בוצע רישום שגוי של הנקבל בפנקס האדריכלים והמהנדסים.

20. לאחר מכן ניצל הנקבל את הרישום השגוי הזה כדי להמשיך ולקבל הסמכה כאדריכל רשוי.

21. יודגש כי הוכח מעל לכל ספק שהנקבל לא קיבל מעולם תואר אדריכל ממוסד מוכר ובוודאי שלא יכול היה לעמוד בדרישות לקבלת תואר שני מהטכניון, כפי שטען בפני הרשם ובפניה.

22. מהעדויות והמסמכים שהובאו בפני הוועדה עולה כי הנקבל ידע שהרשם אינו מאשר את המסמכים שהציג ואינו מקבל את נסיונותיו לטעון כי הוא עומד בדרישות לצורך רישום.

23. לא נמצאו עדויות לנסיבות שהביאו לבסוף לרישום של הנקבל כאדריכל רשום בפנקס האדריכלים ואין לוועדה אלא להסיק שהדבר נעשה בטעות.

24. הוועדה אינה רואה בטעות כזאת של הרשם משום הכשר לעסוק באדריכלות ללא שהתמלאו תנאי הסף הקבועים לכך בחוק.

25. הוועדה התרשמה שהנקבל רואה עצמו כאדריכל לכל דבר ועניין על אף שהוא מודע לכך שרישומו כאדריכל נעשה שלא כדין. אמירות חוזרות של הנקבל נאמרו במהלך הדיונים ואף בשמיעת הטיעונים לעונש, בתשובה לבאת כוחו ענה "אני עובד כאדריכל משנת 1983" דבר שהוכח כלא נכון, מאחר ובמועד זה אף לא היה בידי תואר של הנדסאי, אותו קיבל בשנת 1989. הוועדה רואה בהתנהגות הזאת משום הונאה של הרשם ושל הציבור, התנהגות הפוגעת בכבוד המקצוע.

26. התנהגות זו פוגעת באמון הציבור באנשי המקצוע, ומביאה לדימוי שלילי של העוסקים במלאכה שהיא בעלת חשיבות גדולה, הן מבחינת שלום הציבור והן עבור המשק בכללותו. כוונת הוועדה ותכליתו של הדין המשמעותי היא להעביר מסר מרתיע לציבור אנשי המקצוע על חשיבות השמירה על כללי התנהגות אתיים, בפועל המקצועי.

27. לאור האמור לעיל אין בידי הוועדה כל ברירה, אלא לשלול לצמיתות את רשיונו של הנקבל, שהרי רשיון שניתן שלא כדין אינו יכול להתקיים ואחת דינו - להתבטל.

החלטה

28. הוועדה מחליטה בזאת לבטל לצמיתות את תעודת האדריכל הרשוי של הנקבל ולבטל את רישומו בענף אדריכלות בפנקס המהנדסים והאדריכלים, זאת - על פי סעיף 17(א)(5) לחוק המהנדסים והאדריכלים. ביטול הרישוי והרישום יחולו מיום מתן גזר דין זה.

29. בהתאם לסעיף 19 לחוק, אנו מתירים את פרסום הכרעת הדין וגזר הדין.

30. מזכירות הוועדה תמציא העתק מהכרעת הדין וגזר הדין לצדדים ולרשם המהנדסים והאדריכלים.

בני פרי

לאונרדו שטדלר, יו"ר

רמי לוטן

ניתן ביום: 25.4.2021